

Fireburn: Oversigt og baggrund

Slaveriet blev afskaffet i Dansk Vestindien i 1848. Diskussioner om afskaffelse havde fundet sted i det koloniale råd siden 1830'erne og havde været på dagsordenen for de slavegjorte, siden slaveriet opstod. Det fik en ende da en stor gruppe af slavegjorte og frie afrocaribere organiserede en stor demonstration. Den 3. juli 1848 samledes flere end 8000 for at vise deres misbilligelse af tvangsarbejde.

Slaveriets love og systemer blev efterfulgt af et midlertidigt regelsæt: Arbejdsregulativet af 26. januar 1849. Kernen i de nye arbejdsbestemmelser var, at en arbejdstager på en plantage nu havde brugsret til en bolig på plantagen, brugsret til en jordlod og ret til at tjene en løn. Bortset fra retten til at tjene en løn, havde brugen af et hus og brugen af et jordlod også været almindelig praksis på plantager under slaveriet.

- a. Brugen af et Huus, eller Beboelsesleilighed, for dem og deres Børn, at bygge og holdes vedlige af Plantagen, men at holde i tilbørlig Orden af Beboeren.*

- b. Brugen af et Stykke Jord, 30 Fod i Qvadrat, som sædvanlig, for enhver Arbejder af 1ste og 2den Klasse, eller, om det er Jordlod, der ikke ombyttes, er til 50 Fod i Qvadrat. Arbejdere af 3die Klasse ere, om der maatte blive dem tillagt nogen Jord-lod, dog ikke berettigede til nogen saadan.*

- c. En ugelig Løn af 15 Cents om Dagen til enhver Arbejder af 1ste Klasse, 10 Cents til enhver Arbejder af 2den Klasse, og 5 Cents til en Arbejder af 3die Klasse, for enhver Arbejdsdag at regne.*

Fra: Arbejdsregulativet af 26. januar 1849

En anden vigtig pointe i arbejdsregulativet var, at arbejderne kun måtte skifte arbejde når det var skiftedag. Det var det kun én gang om året – den første oktober.

Visse historikere har kaldt arbejdsregulativet en fortsættelse af slaveriet fordi virkeligheden og hverdagen for landarbejderne på plantagerne ofte mindede om tiden før 1848. Og selvom det midlertidige arbejdsregulativ var tænkt som en midlertidig løsning, bestod det år efter år. Landarbejdernes håb om forbedringer blev erstattet med skuffelse og utilfredshed og efter 30 år med dårlige arbejdslove fik frustrationerne afløb i et nyt oprør: Fireburn.

Den 1. oktober 1878, på den årlige skiftedag, satte oprørere ild til byen Frederiksted i protest. Også sukkerværker, sukkermarker og omkring 50 plantager blev ødelagt. I spidsen for oprøret stod en gruppe kvinder.

I kølvandet på oprøret fulgte en standret og en række retssager. Derudover indførte koloniadministrationen borgervæbning, det vil sige at hvide, civile borgere blev udstyret med våben og skydetilladelse. Da Generalguvernør August Garde (1823-1893) indberettede oprøret til det danske finansministerium, oplyste han, at 150 oprørere var blevet dræbt. Derudover var en planter og to soldater blevet dræbt.